

Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody do spraw mniejszości narodowych i etnicznych

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

4

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych współdziałał ze starostami, prezydentami miast, burmistrzami, wójtami, dyrektorami szkół z terenu województwa lubuskiego, do których uczęszczają dzieci wielojęzyczne, Lubuskim Kuratorem Oświaty, oraz organizacjami pozarządowymi (stowarzyszeniami romskimi i fundacjami). Efektem tej współpracy były realizowane w 2025 r. zadania, w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych na bieżąco monitorował media w zakresie spraw dotyczących przejawów nietolerancji i mowy nienawiści. Utrzymywane są bieżące kontakty z Lubuskim Kuratorium Oświaty oraz z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka. W 2025 r. na terenie województwa lubuskiego nie odnotowano zdarzeń, które wymagałyby interwencji.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Podjęte zostały działania zmierzające do oceny efektów działania świetlic środowiskowych, działających w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce. Utrzymana została ilość spotkań z przedstawicielami podmiotów wnioskujących w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. Większość spraw rozwiązywana jest w drodze kontaktów telefonicznych

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Nie dotyczy

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

- Związek Ukraińców w Polsce Oddział w Zielonej Górze,
- Stowarzyszenie Twórców i Przyjaciół Kultury Cygańskiej im. Bronisławy Wajs Papuszy w Gorzowie Wlkp.,
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze.
- Stowarzyszenie Romów w Nowej Soli,
- Niezależne Stowarzyszenie Romów w Polsce z siedzibą w Nowej Soli,
- Stowarzyszenie „Romani Cierheń” w Gorzowie Wlkp.
- Stowarzyszenie „Łemko Tower” w Strzelcach Krajeńskich,
- Fundacja „Sinti Art” z siedzibą w Słubicach
- Fundacja POLSKA ROMA z siedzibą w Zielonej Górze

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

- Zjednoczenie Łemków - Koła w Zielonej Górze, Gorzowie Wlkp., Szprotawie, Nowej Soli
- Związek Ukraińców w Polsce - Koła w: Gorzowie Wlkp., Skwierzynie, Szprotawie, Strzelcach Krajeńskich i Międzyrzeczu,
- Stowarzyszenie Twórców i Przyjaciół Kultury Cygańskiej im. Bronisławy Wajs Papuszy w Gorzowie Wlkp.,
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze.
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce – Oddział w Żarach,
- Stowarzyszenie Romów w Nowej Soli,
- Niezależne Stowarzyszenie Romów w Polsce z siedzibą w Nowej Soli,
- Stowarzyszenie „Romani Cierheń” w Gorzowie Wlkp.
- Stowarzyszenie „Łemko Tower” w Strzelcach Krajeńskich,
- Fundacja POLSKA ROMA z siedzibą w Zielonej Górze.
- Fundacja Sinti Art z siedzibą w Słubicach

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W minionym roku Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych współpracował z wieloma instytucjami zajmującymi się problematyką mniejszościową, między innymi z: Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wlkp., Lubuskim Kuratorem Oświaty, dyrektorami szkół z terenu województwa lubuskiego, w których uczą się dzieci romskie oraz organizacjami pozarządowymi (stowarzyszeniami romskimi i fundacjami). Nawiązano współpracę z Muzeum Etnograficznym w Zielonej Górze – Ochli. Kontynuowana jest współpraca z Akademickim Centrum Badań Euroregionalnych Akademii Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp., które kontynuuje prace naukowe dotyczące mniejszości na zachodnich terenach Polski

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

Festiwal Romane Dyvesa
Wigilia Narodów

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

☐ TAK

☒ NIE

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

Nie dotyczy

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu integracji¹

W 2025 r. realizowane były zadania w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021–2030, w których uczestniczyło pięć organizacji romskich. Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego uczestniczył w pracach Komisji opiniującej wnioski złożone na 2025 r. w ramach Programu integracji, powołanej zarządzeniem Wojewody Lubuskiego. W trakcie opiniowania wniosków Pełnomocnik współpracował z podmiotami składającymi wnioski oraz z Wojewódzkim Kuratorem Oświaty. Prace komisji poprzedzone były spotkaniem z przedstawicielami organizacjami składającymi wnioski i omówieniem możliwości finansowania zadań

13. Inne uwagi

Brak uwag.

¹ Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030